

המדינה האשימה את „העולם הזה“ בעבירה על החוק - ואז נתברר:

המתשלה פעולה

בניגוד לחוק!

בחוק על אדם שאיננו עובד הרשות, הן מפרסם את תוכן דיוני ביתהדין של הרשות.

טען עורך-הדין זכרוני: „מקור בריאתו ולידתו של בית-הדין לעובדי-הרשות-השידור הוא בהודעת הממשלה ולא בחוק...“ הי שמונת היחידה שבידה היא להכפפת עובדי רשות-השידור לחוק אך לא להעששתם של אנשים חיצוניים... אין לממשלה סמך כויות עצמאיות של מחוקק, ולכל היותר רשאית היא לפעול כדרך שפועל מחוקק-מישנה ולהתקין תקנות לביצוע פקודות אשר מתחום סמכותם. בהעדר הסמכה מפורשת אין הרשות המבצעת רשאית לחוקק בחוק המסמך.”

טיעון נוסף, שהעלו פרקליטי העולם הזה, כבר בחוקיות בית-הדין לעובדי רשות-השידור. נאמר בו כי „פעולה זו של כינון בית-הדין מיוחד היא מעצם שעה ומתהווה פעולה חקיקתית מובהקת. אשר אין להגלות על הדעת כי התכונן המחוקק להפקידה בידי מחוקק-מישנה. אנו טוענים כי בית-הדין של עובדי רשות-השידור פור על למעשה ללא סמכות והתוצאה ברורה אליה: מקום שבת-הדין חסר סמכות, אף פירסום דבר מדיוניו איננו דבר אסור.“ פרקליטות-המדינה ניסתה לסתור טיעוני נים אלה. היא טענה כי בית-הדין של עובדי רשות-השידור הינו למעשה בית-דין רגיל של עובדי-המדינה ולפיכך כל מה שחל על בית-הדין של עובדי-המדינה חל גם עליו.

ואביגדור פלדמן, ליועץ-המישפטי בבקשה לעיכוב ההליכים נגד העולם הזה בתיק זה.

בבקשה נאמר, כי למרות שאין לתיקון בחוק תחולה רטרואקטיבית, הרי יש בו ללמד על גישת המחוקק לעקרונות פומביות המישפט. „משקבע המחוקק כי עקרון פומי ביות הדיון חשוב וחיוני דיו כדי לחול גם על טריבונאלים משמעתיים פנימיים, נשׁ מט הבסיס העקרוני-חקיקתי — אם גם לא הפרומלי — שביסוד האיסור האמור בו נאשמו מרשינו...“ נאמר בבקשה. „דומה שנמוג הענין שהיה — אם היה — לציבור

להרשיע את העולם הזה בעבירה על החוק. היא נמצאה, כביכול, בידיעה קטנה שׁ פורסמה במדור שידור (העולם הזה 1968) תחת הכותרת „השפעה על עדים ו-400 לירות“.

באותה ידיעה סופר כי בבית-הדין הר משמעתי של רשות-השידור מתבררת תלוי גתו של מנהל מחלקת-החדשות בטלוויזיה הערבית, יוסף בראל, כנגד אחד מעובדי הטלוויזיה, עזרא יחזקאל. עוד סופר בה כי פרקליטו של יחזקאל, יחזקאל בנשׁ, הגיש לבית-הדין הצהרה שבבועה של מפיץ הגיש טלוויזיה יעקב למדן, לפיה נודע לבראל

אם חסרו עד כה צרות, בעיות וביזי יגונות לרשות-השידור, ניחתה עליה השבוע צרה צרורה נוספת. בית-המישפט קבע השבוע, בפסק-דין מפורט ומנומק, כי אחד המוסדות המרכזיים של רשות-השידור, בית-הדין המשמעתי של רשות-השידור, הוא מיסד בלתי חוקי. חד וחלק. קביעה מישפטית זו, שניתנה בידי שופט השלום התל-אביבי, יוסף מגורי-כהן, עליו לה לסבך את רשות-השידור בשורה ארוכה של בעיות ותקלות. משמעותה של החלטה זו היא, שבת-הדין של עובדי רשות-השידור, הקיים ופועל מאז שנת 1969, כאילו לא היה קיים כלל, כל הדיונים שנערכו בפניו כאילו לא נערכו, וכל ספקיהדין שהתקבלו על-ידיו בטלים ו- מבוטלים ואין להם כל תוקף חוקי.

וזהו החלטה חסרת-תקדים, שיש לה השׁ לכות מעבר לענייניהם של עובדי רשות-השידור בלבד. כי אותה הכרעת-דין, בה קבע השופט מגורי-כהן שבית-הדין של עובדי רשות-השידור אינו חוקי, מכוננת אצבע מאשימה כלפי הממשלה, שהקימה בית-דין זה. השופט קבע כי „החוק (חוק שירות המדינה — משמעת) לא הסמיך את הממשלה להקים בית-דין מיוחד לרשות-השידור.“ מכיוון שהממשלה הקימה בית-דין זה מבלי שתהיה לה לכך סמכות בחוק, פירוש הדבר הוא שהממשלה פעלה בניגוד לחוק.

המאשימה

יצאה נאשמת

ב שוב הסוכומים חזרה פרקליטות המדינה ותבעה להרשיע את העולם הזה ועורכו על הפירסום האמור. אולם פרקליט העולם הזה, עורך-הדין אביגדור פלדמן, שב ופרש בסיכומיו מערכת טיעונים משׁ פטיים ענפה ומורכבת, שנועדה להוכיח כי אין הממשלה מוסמכת כלל להחיל את הוראות חוק שירות-המדינה על מי שאינו עובד-המדינה או עובד רשות-השידור. הוא ציטט את דברי השופט העליון, חיים ברנזון, אשר קבע באחד מפסקיהדין שלו: „חופש העיסוק הוא מזכויות-היסוד של האזרח. שאף שאינה כתובה על ספר — ולא היא בלבד אלא חרויות וזכויות אדם רבות אחרות — אין להפקיעה או להגבילה אלא על פי הוראת חוק ברורה וחד-משמעית...“ טען אביגדור פלדמן בסיכומו: „פעולת הממשלה בהחילה את הוראת סעיף העונר שין על בית-הדין המשמעתי ברשות-השידור דור היא אקט מינהלי, אשר לפי הפירוש המוצע על-ידי התביעה, מתיימר לצמצם את זכויות הפרט, אין אנו טוענים לזכות בבית-הדין, הזכות המקנית לנו היא זכות הביטוי החופשי שבכללה הזכות לפרסם כל מידע שהגיע לידנו בדרך זו או אחרת.“ בפסק-דינו, שניתן בשבוע שעבר, קיבל למעשה השופט מגורי-כהן את טענות פרקי ליטי העולם הזה.

השופט יוסף מגורי-כהן פסק: „בית הדין המישמעתי של רשות-השידור אינו חוקי“ - ועכשיו יכול כל מי שנשפט על-ידו לתבוע ביטול ופיצוי

בישום הנדון, וכי המשך התהליכים לא ישרת כל אינטרס ציבורי שהוא.”

„לממשלה אין

סמכויות מחוקק!“

א זהם היועץ-המישפטי לממשלה דאז, הפרופסור אהרון ברק, לא נעתר לבקשה. הוא טען כי לא שוכנע שיש הצדׁ קה לעיכוב הליכי המישפט והורח המשיך בו. כתוצאה מכך נערך מאבק מישפטי מרׁ תק בין פרקליטי העולם הזה לבין פרקליטי-טות-המדינה, סביב חוקיותו של בית-הדין המשמעתי לעובדי רשות-השידור. תבע כבר עלוב הטענות הטרומיות תבע עורך-הדין אמנון זכרוני מבית-המישפט להורות על ביטול האישום, בטענה כי סעיפי החוק על פיהם בוסס כתב-האישום אינם יוצרים את האשמה המיוחסת ל- העולם הזה.

הטיעון המרכזי של ההגנה היה כי ה- ממשלה, בתוקף סמכותה החוקית, היתה רשאית להורות על החלת חוק שירות ה- מדינה על עובדי רשות-השידור, אולם מלשון החוק מסתבר כי החוק מחייב אותם בלבד ולא ניתן להחיל את סעיף העונשין

כי הוא עומד להופיע כעדרהגנה מטעמו של יחזקאל ואז ניסה להשפיע על עדותו ו- לשכנעו לשנות אותה.

כיוון שסעיף 41 לחוק שירות המדינה קובע כי בית-הדין המשמעתי ידון בבלתיים סגורות, זולת אם החליט בית-הדין להגות באופן אחר, נראה היה לאנשי פרקליטות-המדינה שהעולם הזה עבר עבירה נוראה בפרסומו פרטים אלה מתוך הדיון המשמעתי שנערך בבלתיים סגורות. החוק קובע מאי סר על שיטת חדשים וקנס של אלף לירות לכל מי שמפרסם פרטים מתוכנו של דיון בפני בית-הדין משמעתי של עובדי-המדינה. פרקליטות-המדינה החליטה לתבוע להעניש את העולם הזה ואת עורכו, אורי אבנרי, בגין פירסום שולי זה.

תוך כדי הברור המישפטי בתביעה, שהוגשה בחודש פברואר 1976, תוקן אומי גם חוק שירות המדינה. הסעיף המחייב את עריכת דיוני בתי-הדין המשמעתיים של עובדי-המדינה בבלתיים סגורות, אלא אם החליט בית-הדין אחרת, הוחלף בסעיף המורה שדיוני בתי-הדין יערכו בפומבי, אלא אם החליט בית-הדין לערכם בבלתיים סגורות. על סמך השינוי בחוק פנו פרקי ליטי העולם הזה, עורכי-הדין אמנון זכרוני

הרשעות

חסרות תוקף

ב ית-דין משמעתי הוא מוסד שי- פטי המעוגן בחוק, שנועד לדון ולברר רר בנושאים פנימיים של מוסדות ציבוריים. בפניו מובאים להכרעה עבירות מי- מעת ובעיות של יחסי-עבודה בגופים אלה, שאין בהם בדרך כלל משום עבירה על ה- חוק הפלילי.

לכל עובדי-המדינה קיים בית-דין מש- מעתי מיוחד של עובדי-המדינה, בפניו מועמדים לדין הפקידים הממשלתיים ש- עברו על חוק שירות המדינה. אולם בשנת 1969 החליטה הממשלה להקים בית-דין עצמאי לעובדי רשות-השידור, כיוון ש- הרשות היא גוף עצמאי למרות שעובדיה הם עובדי-המדינה לכל דבר, והגוף מבוקר בידי הממשלה.

בעשר שנות קיומו דון בית-הדין של רשות-השידור בעשרות תביעות האשמות, הרשיע והעניש עובדים רבים ברשות-השידור, לכל ההרשעות האלה אין עתה יותר כל תוקף, המורשעים רשאים להת- ייחס לפסקיהדין שלהם כאילו לא היו והם אף זכאים לתבוע פיצויים על העונר שים שהטיל עליהם בית-הדין כל-חוקי.

היטפלות

לפרסום שולי

ג ידיו מרעיש ומפתיע זה לא היה נחשף לולא התעקש היועץ-המישפטי לשעבר, הפרופסור אהרון ברק, להאשים דווקא את העולם הזה בעבירה על החוק, מסתבר כי בפרקליטות-המדינה יש אנשים העוברים בנחמיות מגדלת על פני כל מילה ומישפט המתפרסמים בהעולם הזה, מבק- שים למצוא בהם עילה להגשת תביעה מישפטית נגד שבועון זה. בחודש מאי 1975 נדמה היה לאותם מי- שטנים כי מצאו סיבה, על פיה ניתן יהיה